

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Antinomia Ivris Pontificii Et Cæsarei - per CCL. Differentias plurium
Doctorum auctoritate probatas, singulari studio in certas classes reducta,
discussa, & explicata

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

XV. Differentia 4. Clericus etiam jur atus secundùm canones non potest
foro privilegio renuntiare,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61864)

Clericus etiam juratus secundum canones non potest fori privilegio renuntiare, c. Si diligenti, de foro compet. Iure civili autem videtur posse renuntiare, l. Si quis, C. de pactis. Ioann. Bapt. à S. Blasio 32. Canisius 12.

I. **N**otum est Clericorum duplex privilegium, Canonis, & fori. Ratione illius, qui clericum, suadente diabolo verberat, lata sententia excommunicationem incurrit, *c. Si quis, 17. q. 4.* Hujus virtute nullius laici Judicis potestati, & sententia subiacet, *c. Vi fama, c. Si iudex, de foro comp. in 6.* His an renuntiare clericus possit, controversatur, & negativè respondetur. Cujus decisionis auctor est *Innoc. III.* ut patet ex *Glossa* narratione. Pisanus quidam clericus cum laico homine pactum inierat juramento addito, ut nisi certam pecuniæ summam præfixo termino solveret, ab eodem laico coram sæculari Judice conveniretur. Recte id fecisset, dubitatum, & Archiepiscopo Pisano propositum est, qui, quod esset legum Doctor, respondit, se usque ad illud tempus tenuisse, quod liceat clerico juri suo renuntiare saltem in temporalibus causis, sibi que laicum Judicem constituere, & juramentum de eo præstitum valere. Sed hoc cum ad aures Innocentii III. pervenisset, arguit illum, quod non meminisset constitutiones illius quæ cavetur, pactis privatorum juri communi & publico non derogari. Cum igitur hoc jus, inquit in Milevitano & Carthaginensi Concilio, sit specia-

liter promulgatum, ne clerici deinceps relicto suo pontifice ad judicia publicæ pertrahant, alioqui causam perdamus, & communione habeantur extranei. Scilicet episcopi, & Diaconi, seu quilibet clericus in criminali, seu in civili negotio, si relicto ecclesiastico judicio publicæ potestatis se purgare voluerint, etiam si postea sit lata sententia, locum suum amittunt, & hoc in criminali actione, in civili non perdamus, quod eviderint, si locum suum maluerint obtinere; manifestè patet quod non solum in juri, sed etiam in ratione pacisci non possunt, ut sæcularia beneficia subeant, cum non sit beneficium hoc personale, cui renuntiare valeat, sed potius toti ecclesiastico ordini sit potestè indultum, cui privatorum pactis potest derogari. Nec juramentum licet servari potuit, quod contra Canonice statuta illicitis pactationibus informatum.

Ita Innoc. III.

II. Monet autem *Barbosa* in *ca. diligenti*, considerandam bene rationem esse, quæ hinc Pontifex adducit, quod non in privatum personæ, sed publicum totius ordinis favorem privilegium constitutum sit, ne clericus in alienum jus consentire possit. Antiquis enim Canonibus sub ea forma privilegium

concessum legitur, ne clerici clericis ad
 iudicia secularia pertrahant, invitos iu-
 liceat. Volentibus liceret vel ecclesiasti-
 cum, vel laicum iudicem deligere vel ad-
 mittere juxta *l. Si quis conscribendo, C. de
 epis. & cler. & l. pen. de pactis*. Unde *Cui-
 cius in l. Ius publicum, π. de pactis* ausus
 est sugillare pontifices, quod privilegium
 fori clericis datum juris publici esse dixe-
 rit. Quam calumniam Covarr. ut dilu-
 at, leges de sacerdotibus & sacerdotiis
 juris publici esse asserit *l. 1. § huius studii,
 π. de inst. & iure*. Melius alii respondent
 à principio quidem privilegium fori sub
 ea forma concessam fuisse, ne quis invi-
 tus ad seculare iudicium traheretur; sed
 posteriori tempore auctam esse prohi-
 bitionem, & merito constitutum, ut et-
 iam volentes coram seculari iudice, pur-
 gare se, aut litigare, non possint, ut in
*Com. Carib. g. de quo in c. Placuit 11. q. 1.
 decretum est*. Vergit nimirum in oppro-
 brium totius sacri ordinis, si clerici divi-
 nis officiis dedicati per secularia iudicia
 vagentur, ab iis quorum magistri esse de-
 bent, de commissis arguantur. Hinc be-
 ne *Innocentius* initio prædicti cap. utrum-
 que illud Concilium conjunxit, ut o-
 stenderet priorem illam prohibitionem
 non sufficere, & necessariam esse poste-
 riorem, quæ specialiter interdicit cleri-

cis, ne in ullum secularem iudicem con-
 sentiant, aut privilegio suo renuncient.
 Atque ita secundum illam prohibiti-
 onem facile apparet privilegium conces-
 sum non respicere favorem personæ, sed
 totius ordinis, cujus dignitati eatenus
 consultum esse Pontifex voluit.

III. Quod Jus civile attinet, *Iustinia-
 nus in c. Si quis in conscribendo, C. de pactis*
 definit quidem omnes, cujuscunque di-
 gnitatis sint, etiam sacerdotii, non posse
 adversus suam conventionem venire, &
 obligari ex pacto, quo privilegio suo re-
 nunciarunt, ut eorum alio iudice conve-
 niantur; sed pro illo tempore, quo, ut di-
 ximus, nondum aucta fuit prohibitio, &
 constitutum, ne ullus clericus vi aut
 sponte coram non ecclesiastico iudice
 causam agat, vel recipiat, v. *Præsec. in Præxi
 episc. Parr. 2. c. 4. §. de persona rei. Zyanus
 in Respon. de foro compet. §. 2. Tanner. III.
 d. 4. q. 4. n. 28. Lym. l. 3. tr. 4. c. 23. n. 20.* ubi
 addit ne Capitulum quidem renunciare
 posse juri acquisito per statutum, aut
 privilegium, si illud Ecclesiæ
 utile, aut honorifi-
 cum sit.

* *

TITV-